

Stursbøl Husorkester

Der venter uden tvivl publikum en stor oplevelse, når Stursbøl Husorkester giver koncert og holder julehygge på Vejen Kunstmuseum den 30. november

KUNST

omkring TROLDEN

**Nr. 3. 10. Årgang
November 2001**

JULEHYGGE med Stursbøl Husorkester

Sidste Jul forsøgte Kunstforeningen sig med et julearrangement ved Tåge-lundkoret. Forsøget var så stor en succes at det skal prøves igen.

Denne gang er opgaven lagt i hænderne på Stursbøl Husorkester.

Stursbøl Husorkester har ry for altid at skabe en god og hyggelig stemning, uanset hvor de underholder. De kan tilpasse deres repertoire til enhver lejlighed, og Kunstforeningen forventer derfor også, at det bliver en spændende oplevelse at få besøg af orkestret, der består af medlemmer fra Rødding-

egnen.

Det er Mette Solkær, der spiller bas og synger, Hans Arne Hausted på violin, og Børge Solkær, der spiller guitar og synger. Repertoiret er en blanding af dansk vise-sang, skotske og irske ballader og mere nutidige sange. Der bliver også mulighed for at synge med.

Det er netop kombinationen mellem underholdning med sange, dans og fællessang fra Højskole-sangbogen, der hører til trioens speciale, og det skal nok falde i god jord hos publikum.

Indhold

**Julehygge med
Stursbøl Husorkester**

**Jul og jysk vinternatur
Af: Svend Holm Larsen**

**Vejen-malerne
Anders Bruun-Møller og
Gudmund Lervad
En lille særudstilling
Af: Teresa Nielsen**

**"Julekalenderudstilling"
med værker af
Sigrid Lütken
Af: Teresa Nielsen**

**Aktiviteter
TID & STED**

Jul og jysk vinternatur

Af: maleren Svend Holm Larsen

Jordformationer i frost.

Året går på hæld, dagene bliver korte, og julen nærmer sig. Netop det sidste bliver man tit mindet på af ens egne børn. Ganske naturligt går tankerne tilbage til barndommens jul på landet. Når man tilmed har fødselsdag den 24. december, var det jo en dobbelt fest, - men det var dog det mindste, det væsentlige var nok, at far lærte os, hvorfor man fejrede julen. I modsætning til byen, hvor man jo tænder lys ved lys, er tiden ind under jul noget ganske særligt på en gård. Sangen "Der er noget i luften", står dobbelt i min erindring fra "Langholdt". Far sang meget, det gjorde man jo den-

gang mere end nu, og når han passede sin dont i stalden, var arbejdet ofte ledsaget af sang, og i decemberdagene var "Der er noget i luften" tit på hans repertoire.

Fra min tidligste barndom først i trediverne husker jeg, vi havde bil vistnok en Ford årgang 24, en udmærket bil, når den kørte, men netop det at få den startet var ofte et problem, det løstes ved hjælp af et "startsving" og masser af legemlig udfoldelse, ja, jeg havde faktisk den opfattelse, at den virkelig skulle trækkes op, før den kunne køre. En dag ind under jul var bilen

imidlertid blevet så kold, at alle oplivningsforsøg var forgæves. Far tog altid livets små genvordigheder med godt humør, men at stå uden køremuligheder i julen var ikke efter beregning. Han fandt dog på råd, resolut blev bilens hestekræfter reduceret til én, sådan at forstå, at en hest blev spændt for bilen. Far satte sig ved rattet, og vores karl tog plads på køleren for at styre hesten, og så gik turen til mekanikeren i Vejen. Optoget vakte berettiget opsigt.

En anden oplevelse vedrørende bilen var en køretur i Vejens nordlige udkant. Pludselig røg forhjulet af, bilen standsede brat, men hjulet fortsatte ind til præstegårdsforpagteren, vi måtte jo bagefter, og det blev til et nyt bekendtskab og senere venskab med den familie, det var den dag i dag. I øvrigt har far fortalt, at køreprøven dengang mere var et løfte om ikke at køre for stærkt, inden man havde kendskab til køretøjet, -måske en idé til færdselsloven også i dag.

Som barn oplevede jeg også de tre isvintre først i fyrreerne. Da var det virkelig vinter. Vejen mellem Gesten og Vejen, der dengang nærmest gik fra gård til gård og fulgte diger og hegn, havde alle mulighe-

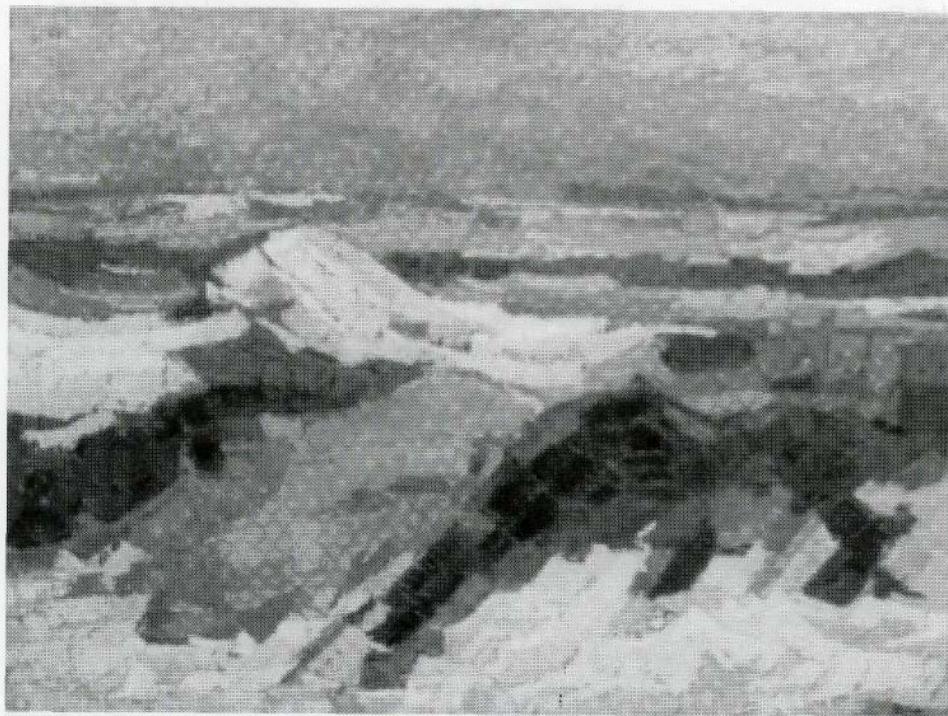
der for at fyge til. Engang var den spærret af sne i tre dage, kun en enkelt syge-transport i bil over markerne slap igennem ved hjælp af egnens beboere. Også vores trofaste landpostbud Jørgensen havde drøje ture til fods i sneen i de år, men han var en populær person, når han nåede frem, med dagens post. Heller ikke det at være mælkekusk på åben vogn var et misundelsesværdigt job, men mælken blev i hvert fald afkølet.

Afstanden til Gesten Skole var fem km. Efter en sådan cykeltur en vintermorgen

var man næsten gennemfrossen, men vores klas-selærer var meget forstående; den første halve time blev vi ikke hørt i vores lektie, ordene skul-le jo først tøs op og mun-den på gled igen. Når vejen var lukket af sne, måtte turen tages til fods eller på ski. Skiene blev gerne foretrukket, det var mest spændende, og når man dag efter dag tilbagelagde 10 km på ski, blev man meget for-trolig med dem. En stor del af fritiden blev også tilbragt på ski sammen med mine kammerater

Grethe og Ole fra "Refsinggård", vore lan-ge ture over åbne sne-marker, gennem gran-skove og moser blev i tankerne og fantasien til ekspeditioner mod ukendte mål i det høje nord.

Der var også masser af tid til læsning dengang, og bl.a. læste jeg alt, hvad jeg kunne få fat i om Fridtjof Nansens po-larfærd, ikke så mærke-ligt, at én af mine fristile i skolen fik dette emne, den fyldte et helt hefte, så kunne man da få lidt indtryk af polarfærdens

Mosen, vinter.

længde.

Ved juletid nogle år senere var jeg på skitur til Skibelund. I Askov traf jeg en grønlander, der var på skoleophold i byen, og vi slog følge.

Jeg var imponeret af hans teknik og tempo på skiene, og da vi nåede Skibelund Krat, var jeg noget stakåndet og tabte yderligere pusten, da han tog en skitur ned ad trapperne foran "Modersmålet", - hvorefter han mente, at det nu var min tur, - jeg prøvede at gøre ham forståelig, at netop den form for skisport ikke rigtig havde min interesse.

Måske har vinteren i barnsdomslandet netop været starten til min interesse for jysk natur og vintervejr, som jeg igen prøver at lade

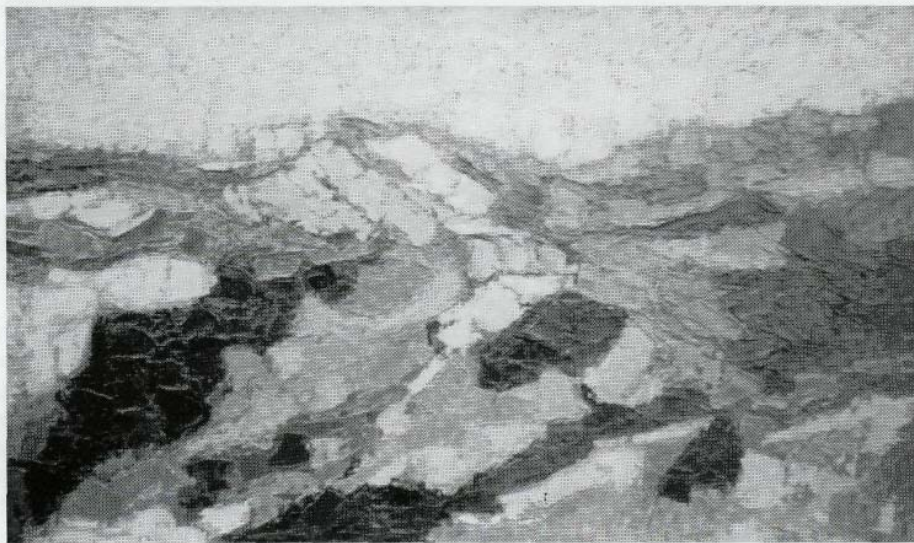
komme til udtryk i mine billeder nu.

Vinternatur er jo i virkeligheden magt og væld, i tåge eller gråvejr, i frost og sne, en lav himmel, hvorunder landskabet ligesom falder til ro. Noget ganske særligt er en tørvemose, den har evigheden, altings begyndelse og afslutning over sig. Der er også stilhed og ro, om sommeren er de grønne farver dominerende, men vinteren giver dette landskab karakter; de mørke tørvegrave gror frem i sneen, vinterhimmelen ved aften, når mørket sænker sig, kan være et drama, vinterdagen dør, og natten kommer. Mosens vidder er ofte imponerende, men også selve

mosejorden er et studium værd, her gælder forvandlingen og forvittringens lov, talrige former og farver opstår, særlig ved forårstid, når sneen forsvinder fra jordlaget.

Ved og i Vejen-Gammelby Mose i vintertiden er naturens storhed for mig sikkert meget følelsesbetonet, - her har far, bedstefar og oldefar haft deres gang. Gården, de ejede, ligger der endnu og har en egen dragende virkning. Der på stedet prøver jeg ligesom at skrue tiden tilbage. Måske bliver gården emne til billeder engang, som et fjernt ekko fra fortiden.

Tidligere publiceret i Folkebladet.

I mosen, frost, snevinter.

Vejen-malerne

Anders Bruun-Møller (1911-1989) og
Gudmund Lervad (1904-1988)

En lille særudstilling

Både Gudmund Lervad (snedkersønnen fra Askov, der blev gift med maleren Jens Nielsens datter) og Anders Bruun-Møller (boghandler-sønnen fra Vejen, der selv overtog butikken) er lokalt forankrede kunstnere, der er velrepræsenterede på Vejen Kunstmuseum.

En god del af deres billeder er - som en midlertidig særudstilling frem til midten af februar - op-
hængt i den første udstillingssal i den del af museet, der for længe siden var bibliotek.

Dér hænger store, farvestærke malerier af Gudmund Lervad såsom "Universelle Dybder" fra 1938 samt "Stødoptagning" fra

1942 og "Tahiti", 1957, der begge er deponeret på museet af Ulla Find Thomsen.

Udvalget spænder fra de tidlige, delvist figurative, surrealistisk foruroligende motiver til de senere års abstrakte farvekompositioner affødt af mødet med sydets varme farver under rejser i såvel Afrika som på Tahiti og Madagaskar.

De er blandet med mere dæmpede akvareller og sømbilleder af Anders Bruun-Møller.

For en måneds tid siden kom en flot "ny" collage til samlingen som gave fra Trelleborg Phønix a/s, Vejen. Den er dateret juli 1977 og består af en papklædt træplade, hvorpå er samkomponeret

et rundt stykke kork, søm og standvaskede krydsfiner rester. Collagens elementer overflødiggør næsten stedbetegnelsen bag på billedet: Fanø. Der havde Bruun-Møller sommerhus, og ved vandkanten et velassorteret "spisekammer" til de store kunstneriske kreationer.

EFTERLYSNING:

Skulle nogen have gode fotos og dokumentation omkring de to kunstnere, er museet interesseret. Materialet vil indgå i museets arkiv.

Teresa Nielsen

»Julekalenderudstilling«

med værker af

SIGRID LÜTKEN

Nu varer det ikke længe, før der står december i kalenderen ... og der har allerede længe været juletillæg i bladene! Så er det på tide at fortælle lidt om den årligt tilbagevendende »julekalenderudstilling«. Traditionen tro er den fyldt med skulpturer, og åbnes gradvist i dagene op til jul sammen med alle de hold af børn, der har lyst til at være med ... og står fuldt færdig fra den 26. december.

Indholdet leveres i år af billedhuggeren Sigrid Lütken. Hun er født i Helsingør i 1915, men har de sidst mange år været bosat i det hjem, som hun og ægtefællen, billedhuggeren Bent Sørensen selv byggede i Lyngby. Her arbejder hun fortsat i ler, støbejern, bronze m.m. Der opstår et mylder af skulpturer - fra det helt lille format, som man kan have i hånden, til det monumentale. Trods alderen er den store størrelse ikke noget alvorligt problem, for modellerne laves i let flamingo, der er til at skære eller raspe i. For at nette overfladen får den et lag gips og anden kærlig behandling såsom bemaling.

At valget i år er faldet på Sigrid Lütken skyldes hendes indgående arbejde med glaseret ler - 'smagsprøver' kunne man se på Vejen Kunstmuseums udstilling »Dyret i Leret«, sommeren 1997. Fra Kunstakademiet i København er hun uddannet som billedhugger i årene 1936-45. Der har hun lært at bruge leret til skulpturelle formål - glasuren er siden kommet til. Hun har teknisk set ikke samme indgående viden, som Niels Hansen Jacobsen havde (styrede selv alle processer), men gennem naboen, den ny afdøde keramiker Richard Kjærgaard, fik hun en af de kyndigste vejledere, man kan ønske sig.

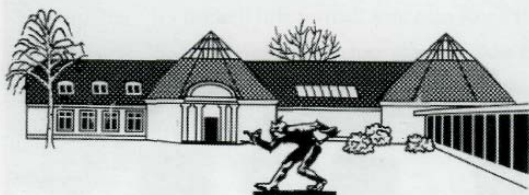
Efter at valget var truffet, viste der sig en ekstra grund til udstillingen i Vejen. I 1950 leverede Sigrid Lütken - som sin første store bestilling - et granitrelief til Vejen Kirkegård. Siden er hendes værker blevet opstillet i mange dele af landet såsom »Dreng med Kalve« til Sønderkovskolen i Sønderborg, »Vækst« til Struer gågade, »To aks« til Hjørring Skulpturpark samt »Tre Fugle« til Hjørring Landbrugsskole, »Havet«, Skatteforv. i Viborg, »Fuglegruppe« til Ribe Seminarium etc. Allerede året efter studentereksamen, og inden hun kom på Kunstakademiet, debuterede Sigrid Lütken på »Kunstnernes Efterårsudstilling«, hvor hun ganske trofast viste sine nye arbejder op til begyndelsen af 1950'erne, siden hos »Grønningen« og fra 1967 hos »Koloristerne«, hvor hun fortsat årligt præsenterer nye værker. Separatudstillinger har hun regelmæssigt afholdt i 1964, 1967, 1979, 1984, 1987 og med et mægtigt spring nu igen i 2001. Undervejs har hun haft tillidshverv og modtaget påskønnelser som Astrid Noacks Legat i 1965 og Eckersberg Medaljen i 1972.

Teresa Nielsen

AKTIVITETER - TID & STED

- ♦ **Fredag den 30. November kl. 19.30 på Vejen Kunstmuseum**
Julearrangement med Stursbøl Husorkester v/ Mette og Børge Solkær samt Hans Arne Hansen.
Entre kr. 40,00 for medlemmer og kr. 50,00 for ikke medlemmer - i entreen er inkluderet gløgg og julekage.
- ♦ **Lørdag den 1. December til søndag den 17. Februar på Vejen Kunstmuseum**
Udstilling med skulpturer af Sigrid Lütken. Julekalenderdelen åbnes sammen med byens børnehaver / skolebørn gradvist i løbet af måneden, og kan ses fuldt færdig fra den 26. december.
- ♦ **Lørdag den 1. December kl. 11.00 på Vejen Bibliotek**
Femisering på 75-års fødselsdagsudstilling med maleren Svend Holm Larsen. Udstillingen vises på Vejen Bibliotek i perioden 1. december 2001 til 31. januar 2002.
- ♦ **Torsdag den 10. Januar kl. 19.30 på Vejen Bibliotek**
Arrangement om Vejen-Gammelby Mose. Om mosens oprindelse, tørvegravning og mosen som motivverden. Maleri og lysbilleder ved Svend Holm Larsen. Fotos og lysbilleder ved Olaf Holm Larsen.
Entre kr. 25,00.

VEJEN KUNSTMUSEUM

Østergade 4 6600 Vejen
Tlf. 75 36 04 82
Fax 75 36 04 81
E-mail
conniej@vejenkommune.dk

Museets åbningstider:
Tirsdag-Fredag kl. 10.00 - 16.00
Lørdag-Søndag kl. 11.00 - 17.00
Mandag Lukket - Fri entré

Redaktion:

Poul-Erik Hansen (ansvarshavende)
Badstuegade 6, 6100 Haderslev.
Tlf. 21 26 57 80
Poul Verner Nielsen, Gunnarsvej 7,
6600 Vejen.
Tlf. 75 36 28 70.
Annette Houborg, Morbærvej 91, 6600
Vejen.
Tlf. 75 36 39 02
Bladets red. Modtager gerne stof fra
foreningens
medlemmer.

